

الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه تاریخ و باستان شناسی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش : تاریخی

عنوان :

طبقه بندی و گونه شناسی پیکرکهای زنان در دوره ایلام میانی

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر مرتضی حصارى

استاد مشاور :

دکتر فرشید ابروانى قدیم

پژوهشگر :

ناهید زندى

تابستان ۱۳۹۰

تقدیم به ساحت قدس مهدوی (علیه السلام)

به سایه پر مهر پدرم

به صبوری و همراهی بی دریغ مادرم

و همه آنان که در جستجوی حقیقت اند ...

تقدیر و تشکر

سپاس به درگاه ایزد منان که به لطف و رحمت خود به مخلوقاتش قدرت اندیشه و تفحص بخشید و راه ترقی را فراسوی آنان گشود و با اعطای برکات خود چیدن خوشه ای از خرمن علم را به بنده حقیرش عطا فرمود .

و با سپاس از حضور محترم دکتر مرتضی حصاری در مقام استاد راهنما که با نکته سنجی ها و راهنمایی های ارزنده شان مرا رهنمود فرمودند، و همچنین از جناب آقای فرشید ایروانی در مقام استاد مشاور و از سرکار خانم فریده شیرخدایی مسئول کتابخانه موزه ملی و همکاران محترمشان خانم اسماعیلی و خانم دکتر عابدی کمال تشکر را دارم

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب **ناهید زندی** دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی **۸۷۰۰۰۱۶۲۸** در رشته **باستان شناسی** که در تاریخ **۱۳۹۰/۴/۲۷** از پایان نامه خود تحت عنوان: "**طبقه بندی و گونه شناسی پیکرکهای زنان در دوره ایلام میانی**" با کسب نمره **۱۸** و درجه **عالی** دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.
- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: **ناهید زندی**

تاریخ و امضاء:

۱۳۹۰/۴/۲۷

بسمه تعالی

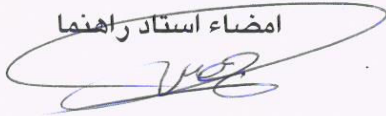
در تاریخ ۱۳۹۰/۴/۲۷

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم ناهید زندی از پایان نامه خود

دفاع نموده و با نمره ۱۸ بحروف *خیلی* و با درجه

مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی

دانشکده: ادبیات و علوم انسانی

XX

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۱۱۰۲۸۹۲۰۰۵
عنوان پایان نامه: طبقه بندی و گونه شناسی پیکرکهای زنان در دوره ایلام میانی		
نام و نام خانوادگی دانشجو: ناهید زندی	تاریخ شروع پایان نامه: ۱۳۸۸/۱۱/۲۴	تاریخ اتمام پایان نامه: ۱۳۹۰/۴/۲۷
شماره دانشجویی: ۸۷۰۰۰۱۶۲۸	رشته تحصیلی: باستان شناسی	
استاد/استادان راهنما: دکتر مرتضی حصارى	استاد/استادان مشاور: دکتر فرشید ابروانی قدیم	
آدرس: تهران- جنت آباد شمالی- خیابان انصار المهدی - کوچه بهاران ششم - پلاک ۶- طبقه دوم		
تلفن: ۴۴۸۱۵۵۵۳ - ۰۹۱۲۶۴۹۰۲۵۳		
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده): جایگاه باورها و اندیشه ها در هر جامعه ای از بدو شکل گیری گروه های انسانی، دارای اهمیت به سزایی بوده است. در همین راستا، می توان از آثار بازمانده، به بسیاری از نکات فرهنگی نهفته در آن دست یافت. فرهنگ مردم سرزمین ایلام، در پهنه گسترده ی فلات ایران زمین ، همواره، دارای جایگاه خاصی بوده است، و بسیاری از آثار دارای اهمیت چندانی در پیشینه ی تاریخی و فرهنگی ایران می باشد. از این رو می توان با مطالعه در بسیاری از آثار به جای مانده به نکات پنهان و باورهای آیینی و مذهبی آنان پی برد. در موضوع مورد پژوهش " طبقه بندی و گونه شناسی پیکرکهای زنان در دوره ایلام میانی" سعی بر آن شد، تا پیکرکهای زنان براساس فرم ظاهری طبقه بندی شوند، و آنگاه براساس محتوی ساختاریشان ، گونه شناسی و سپس شماره گذاری شوند، همین امر موجب گردیده تا بر اساس اهمیت و مرتبه قرار گیری آنان در جامعه، ایلامی هزاره دوم پ.م ، طبقه بندی شوند، در واقع ماهیت و جایگاه اکثر پیکرکها، آیینی و در ارتباط با مذهب سرزمین ایلام، که در آن زن همواره دارای جایگاه ویژه بوده و از سویی، بیانگر ارتباطی دوسویه بین ایلام و همسایه غربی خود، یعنی بین النهرین می باشد، و چه بسا تلاشی که آن مردمان، به منظور دریافت حمایت الهه ها و خدایانشان انجام می دادند، منجر به ساخت چنین پیکرکهای آیینی می شده و در واقع چهارچوب اصلی فرهنگ و آیین مردم ایلام در هزاره دوم پ.م را شکل می داده، و در پس آن به بسیاری از فعالیتهای اجتماعی، حقوقی و خانوادگی خود رنگ مذهبی و آیینی می دادند. در این راه سعی در بومی نمودن بسیاری از دست ساخته های خویش را داشته اند. چنانکه در اواخر هزاره دوم پ.م ، موفق به ارائه تصویری از قدرت مذهبی - سیاسی می شوند ، نقطه ی اوج آن را می توان در مجموعه ی چغازنبیل مشاهده نمود که به عنوان مجموعه مقدس ، در برگرفته ی معابد خدایان و الهه ها، می باشد. معابدی مربوط به الهه ها که پیکرکها به عنوان نمادهایی از باورهای آنان بودند		

مناسب است تاریخ و امضا:

مناسب نیست

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه

فهرست مطالب:

صفحه

عنوان

فصل اول:

مقدمه

۱- کلیات

- ۱-۱ بیان مسأله تحقیق ۲
- ۲-۱ اهمیت موضوع و انگیزه انتخاب آن ۲
- ۳-۱ هدفهای تحقیق ۳
- ۴-۱ سؤالات یا فرضیه های تحقیق ۳
- ۵-۱ چهارچوب نظری تحقیق ۴
- ۶-۱ روش تحقیق و گردآوری اطلاعات ۴

فصل دوم:

- ۱-۲ منشاء واژه ایلام ۶
- ۲-۲ محدوده جغرافیایی طبیعی - تاریخی ۷
- ۳-۲ پیشینه مطالعاتی در رابطه با پیکرک های ایلامی ۹
- ۴-۲ نگاهی گذرا به محل های باستانی آثار مورد مطالعه و تحقیق ۱۳
- ۱-۴-۲ شوش ۱۳
- ۲-۴-۲ هفت تپه ۱۵
- ۳-۴-۲ چغازنبیل ۱۷

فصل سوم:

- ۳-۱ تقسیم بندی پیکرکهای زنان در دوره های سوکل مخ و ایلام میانی ۲۱
- ۳-۱-۱ شوش ۲۱
- ۳-۱-۲ توصیف عمومی وضعیت ظاهری پیکرکهای دوره سوکل مخ و ایلام
- میانی در شوش ۲۱
- ۳-۱-۳ دوره سوکل مخ (۱۵۰۰-۱۹۰۰ ق.م) ۲۳
- ۳-۱-۳-۱ پیکرکهای دوره سوکل مخ (۱۵۰۰-۱۹۰۰ ق.م) در شوش ۲۵
- ۳-۱-۳-۲ گروه اول: پیکرک ایستاده با فرم دست گره کرده ۲۵
- ۳-۱-۳-۳ گروه دوم: پیکرک با فرم دست رو به بالا ۳۵
- ۳-۱-۳-۴ گروه سوم: پیکرک با فرم دست در مقابل سینه بر روی هم ۳۶
- ۳-۱-۳-۵ گروه چهارم: پیکرک با پرند در دست ۳۷
- ۳-۱-۳-۶ گروه پنجم: پیکرک با آلت موسیقی در دست ۳۸
- ۳-۱-۳-۷ گروه ششم: پیکرک با فرم دست قرار گرفته به طرف چانه ۴۱
- ۳-۱-۳-۸ گروه هفتم: پیکرک آرمیده بر تخت (زن به تنهایی) ۴۲
- ۳-۱-۳-۹ گروه هشتم: پیکرک (الهه ایی نشسته بر صندلی) با پرند ایی در دست ۴۴
- ۳-۱-۳-۱۰ گروه نهم: پیکرک (الهه ایی ایستاده با حالت دست موازی یکدیگر) ۴۵
- ۳-۲ دوره ایلام میانی (۱۰۰۰-۱۵۰۰ ق.م) ۴۹
- ۳-۲-۱ پیکرکهای دوره ایلام میانی (۱۰۰۰-۱۵۰۰ ق.م) در شوش ۵۱
- ۳-۲-۲ گروه اول: پیکرک ایستاده با فرم دست گره کرده ۵۱
- ۳-۲-۳ گروه دهم: پیکرک ایستاده با فرم دستهایی که پستانها را نگه داشته ۵۸

- ۶۳ ۲-۳-۴ گروه یازدهم: نیایشگر ملبس با دستان گره کرده
- ۶۶ ۲-۳-۵ گروه دوازدهم: پیکرک مادر در حالیکه نوزاد در آغوش دارد
- ۷۱ ۲-۳-۶ گروه پنجم: پیکرک با آلت موسیقی در دست
- ۷۴ ۲-۳-۷ گروه سیزدهم: پیکرک زن و مرد آرمیده بر تخت (ازدواج مقدس)
- ۷۷ ۲-۳-۸ گروه چهاردهم: پیکرک مرمرین ایستاده با پیراهنی یکپارچه ساده
- ۷۸ ۲-۳-۹ گروه پانزدهم: پیکرک عاجی زن جوان ایستاده با پیراهنی یکپارچه ساده
- ۷۹ ۲-۳-۱۰ گروه چهارم: پیکرک ایستاده با پرندۀ ای در دست
- ۸۰ ۳-۳-۳ توصیف وضعیت عمومی پیکرکها در هفت تپه
- ۸۲ ۳-۳-۱ پیکرکهای دوره ایلام میانی (۱۰۰۰-۱۵۰۰ ق.م) در هفت تپه
- ۸۲ ۳-۳-۲ گروه شانزدهم: سردیس پیکرک
- ۸۳ ۳-۳-۳ گروه دهم: پیکرک ایستاده با فرم دستهایی که پستانها را نگه داشته
- ۸۷ ۳-۳-۴ گروه یازدهم: نیایشگر ملبس با دستان گره کرده
- ۸۸ ۳-۴-۴ توصیف وضعیت عمومی پیکرکها در چغازنبیل
- ۹۰ ۳-۴-۱ پیکرکهای دوره ایلام میانی (۱۰۰۰-۱۵۰۰ ق.م) در چغازنبیل
- ۹۰ ۳-۴-۲ گروه دهم: پیکرک ایستاده با فرم دستهایی که پستانها را نگه داشته
- ۹۳ ۳-۴-۳ گروه یازدهم: نیایشگر ملبس با دستان گره کرده
- ۹۸ ۳-۴-۴ گروه دوازدهم: پیکرک مادر در حالیکه نوزاد را در آغوش دارد
- ۱۰۰ ۳-۴-۵ گروه شانزدهم: سردیس پیکرک
- ۱۰۱ ۳-۴-۶ گروه هفدهم: نیایشگر ملبس با ظرف در دست
- ۱۰۲ ۳-۴-۷ گروه هجدهم: ظروفی که به شکل سر ساخته شده اند

فصل چهارم:

۴-۱ نقش مذهب و باورها در شکل گیری پیکرکهای زنان در هزاره دوم ۱۰۵

فصل پنجم:

۵-۱ بیان مفاهیم تصویری براساس شکل گیری حرکات دست ۱۲۱

۵-۱-۱ پیکرکهای عریان با دستهای گره کرده در مقابل شکم ۱۲۴

۵-۱-۲ نیایشگران ملبس با دستهای گره کرده در مقابل شکم ۱۲۴

۵-۱-۳ پیکرکها با دستهایی که رو به بالا قرار دارند ۱۲۵

۵-۱-۴ پیکرکها با دستهایی که پستانها را نگه داشته اند ۱۲۷

۵-۱-۵ پیکرکها با دستهایی که به موازات یکدیگر قرار دارند ۱۲۸

۵-۱-۶ پیکرکهایی که ظرف پیشکشی را حمل می کنند ۱۲۹

فصل ششم:

۶-۱ نتیجه گیری ۱۳۲

منابع

منابع فارسی ۱۴۶

منابع لاتین ۱۴۹

چکیده

جایگاه باورها و اندیشه‌ها در هر جامعه‌ای از بدو شکل‌گیری گروه‌های انسانی، دارای اهمیت به‌سزایی بوده است.

در همین راستا، می‌توان از آثار بازمانده، به بسیاری از نکات فرهنگی نهفته در آن دست یافت. فرهنگ مردم سرزمین ایلام، در پهنه گسترده‌ی فلات ایران زمین، همواره، دارای جایگاه خاصی بوده است، و بسیاری از آثار دارای اهمیت چندانی در پیشینه‌ی تاریخی و فرهنگی ایران می‌باشد. از این رو می‌توان با مطالعه در بسیاری از آثار به جای مانده به نکات پنهان و باورهای آیینی و مذهبی آنان پی‌برد. در موضوع مورد پژوهش "طبقه بندی و گونه شناسی پیکرکهای زنان در دوره ایلام میانی" سعی بر آن شد، تا پیکرکهای زنان براساس فرم ظاهری طبقه بندی شوند، و آنگاه براساس محتوی ساختاریشان، گونه شناسی و سپس شماره گذاری شوند، همین امر موجب گردیده تا بر اساس اهمیت و مرتبه قرار گیری آنان در جامعه، ایلامی هزاره دوم پ.م، طبقه بندی شوند، در واقع ماهیت و جایگاه اکثر پیکرکها، آیینی و در ارتباط با مذهب سرزمین ایلام، که در آن

زن همواره دارای جایگاه ویژه بوده و از سویی، بیانگر ارتباطی دوسویه بین ایلام و همسایه غربی خود، یعنی بین النهرین می‌باشد، و چه بسا تلاشی که آن مردمان، به منظور دریافت حمایت الهه‌ها و خدایانشان انجام می‌دادند، منجر به ساخت چنین پیکرکهای آیینی می‌شده و در واقع چهارچوب اصلی فرهنگ و آیین مردم ایلام در هزاره دوم پ.م را شکل می‌داده، و در پس آن به بسیاری از فعالیتهای اجتماعی، حقوقی و خانوادگی خود رنگ مذهبی و آیینی می‌دادند. در این راه سعی در بومی نمودن بسیاری از دست ساخته‌های خویش را داشته‌اند. چنانکه در اواخر هزاره دوم پ.م، موفق به ارائه تصویری از قدرت مذهبی - سیاسی می‌شوند، نقطه‌ی اوج آن را می‌توان در مجموعه‌ی چغازنبیل، مشاهده نمود که به عنوان مجموعه مقدس، در برگزیده‌ی معابد خدایان و الهه‌ها، می‌باشد. معابدی مربوط به الهه‌ها که پیکرکها به عنوان نمادهایی از باورهای آنان بودند.

مقدمه

از لحاظ تاریخی، هزاره دوم، آغازگر تغییراتی در دنیای باستان بوده است، چنانکه یک نقشه جدیدی از لحاظ نژادی و سیاسی ایجاد می‌گردد، که عصاره وجودی آن در دوره‌های قبل، نضج پذیرفته و سرانجام در این دوره تغییر شکل دادند، ایلامیها که خود دارای پیشرفت بسیاری در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی و تجاری را در طول زمان توانستند کسب نمایند، تصویری جدید را از پس باورها و اعتقاداتشان، نمایان ساختند.

چنانکه بسیاری از دست ساخته‌هایشان، نمودی از باورهای درونی جامعه آن روز ایلامیان بوده که می‌توانسته درونی‌ترین لایه‌های جامعه را آشکار نماید.

یکی از شاخص‌ترین آثار هنری آنان، «پیکرکهای زنان» می‌باشد، که انعکاسی از اعتقادات مردمانی بوده که با ایمان به قدرت و توانایی نیرویی برتر که همواره حامی آنان در زندگی‌شان بوده است، خواهان حمایت و برآورده شدن نیازهایشان از طریق استعانت جستن به «اله‌ها و خدایانی» بوده که باور به قدرتمند بودن آنان داشتند.

و چه بسا، از طریق همین باورها می‌توانستند بسیاری از رفتارهای اجتماعی خود را که در طول زمان شکل می‌گرفته، ارائه دهند، رفتارهای اجتماعی که حاکم بر جامعه ایلام آن روزگار بوده است و همواره مورد دادوستد فرهنگی با همسایه غربی یعنی بین‌النهرین قرار می‌گرفته.

و درواقع با مطالعه و بررسی دقیق می‌توان دریافت که جامعه ایلامی «در نیمه دوم هزاره دوم» سعی می‌نماید که خود را مستقل و قدرتمند نشان دهد و تلاشی مضاعف در ارائه باورهای آیینی و مذهبی دارد و قدم در راه ابراز وجودی اعتقادات خود می‌نماید و جامعه‌ای که هزاره سوم تصویری قدرتمند

را از زن ارائه می دهد به آرامی در راه مردسالاری قدم می گذارد چنانکه در چغازنبیل که مجموعه ایی متشکل از «پانتئون ایلامی» است خدای مذکر در مرکز و الهه ها و خدایان مؤنث در اطراف او قرار می گیرند، و درواقع پیکرکهای زنان همواره به عنوان نمایندگان نیایشگران در معابد الهه ها خصوصاً «پینیکی» که دارای قدمت بیشتری است و سایر الهه ها دیده می شوند. و کم کم حضور آنان کم رنگ تر شده و در اواخر هزاره دوم شاهد جایگزین شدن این پیکرکها با همان مفاهیم استعاره ای و سمبلیک در بناها و معابد هستیم تا به عنوان عناصر آیینی و مذهبی جایگاه نوین و ویژه خود را ارائه نمایند و در تقسیم بندی صورت گرفته پیکرکها در دوره ایلام میانی، می توان با مطالعه دقیق به نکات نهفته در ساختار آنان پی برد که بسیاری از رفتارهای آیینی را مشخص می نماید.

چنانکه در فرم ساخت، قرارگیری حالت دستها، و نوع پوشش در مقاطع زمانی مشخص، تغییراتی حاصل می گردد. و نوعی نگاه ویژه را ارائه می دهد. چنانکه به ترتیب اولویت بندی ساخت می توان حالت ظاهری و گونه های آنان را تقسیم بندی نمود.

فصل اول

کلیات

۱-۱- بیان مساله تحقیق

در این پایان نامه، تمامی پیکرکهای زنان دوره ایلام میانه جمع آوری، ثبت و براساس کار پایان نامه، شماره گذاری و سپس تمامی پیکرکها گاهنگاری نسبی می گردد، در این پژوهش سعی بر آن است که یک نمای کلی از وضعیت کاربری پیکرک ها و مقایسه آنها با نمونه های همسایه غربی خود یعنی بین النهرین، انجام گردد .

مطالعه و دست یابی به تصویری واضح از پیکرک های زنان دوره ایلام میانه به عنوان رکن اصلی این تحقیق می باشد، دانستن این نکته ضروری است که پیکرکهای زنان در این دوره با توجه به نقش آئینی و مذهبی آن، دارای چه میزان اهمیت در چهارچوب باورها و اعتقادات مردمان این دوره می باشد، و در واقع ساخت پیکرکها، در رابطه با خواسته های مربوط به طبقات مختلف زنان در جامعه آن روزگار خلاصه می شود، یا اینکه قشر خاصی از جامعه، دارای ارتباط آئینی در رابطه با ساخت این پیکرکها، بوده اند. و اینکه نحوه ساخت این پیکرکها در مناطق مختلف، متفاوت بوده یا اینکه الگوی واحدی را معرفی می نماید .

۱-۲- اهمیت موضوع و انگیزه انتخاب آن

با توجه به اینکه تاکنون تمامی پیکرکهای زنان دوره ایلام میانه طبقه بندی و گونه شناسی در یک مجموعه پژوهشی قرار نگرفته است، می تواند این پژوهش یک بانک اطلاعاتی منظم و منسجم برای پژوهشگران تهیه نماید، در واقع با مطالعه و تحقیق در رابطه با پیکرکهای زنان می توان به ظرایف موجود در ساخت این پیکرکها و باورهای درونی آنان پی برد . تا این مسیر، انگیزه ایی در دست یابی به مرز بندی های دقیق بین ایلام و سرزمین همسایه اش بین النهرین باشد.

۱-۳- هدفهای تحقیق

اهدافی که در این تحقیق مورد نظر می باشد عبارتند از :

ریخت شناسی و شمایل نگاری پیکرک های زنان در این پژوهش مد نظر می باشد، تا بتوان یک مدل برای گاهنگاری نسبی داده های فرهنگی ارائه نمود.

شناسایی، شناخت و تقابل کاربردهای پیکرکهای زنان دوره ایلام میانی

نقش زنان و جنبه تقدس آنان در دوره ایلام میانی

شناخت و طبقه بندی پیکرکهای زنان از منظر سمبلهای ایلامی ها

۱-۴- سوالات و فرضیه های تحقیق

آیا پیکرکهای زنان دوره ایلام میانی فقط از دیدگاه هنری خلق شده اند؟

آیا پیکرکهای زنان دوره ایلام میانی، کاربردهای سمبلیک، آئینی و نذوراتی داشتند؟

خلق این پیکرکهای زنان ایلام میانی، براساس یک تولیدات ایلامی بوده است و یا یک نوع کپی از

همسایه غربی خود یعنی بین النهرین بوده است ؟

آیا براساس ریخت شناسی و شمایل شناسی می توان الگویی برای گاه نگاری نسبی داده های فرهنگی

ایلامی میانی ارائه نمود؟

فرضیه های تحقیق

پیکرکهای زنان دوره ایلام میانی براساس پیکرکها، یک فرهنگ بومی را در این دوره نشان می دهد.

پیکرکهای زنان دوره ایلام میانی، کاربردهای متعدد فرهنگی - مذهبی داشتند.

۱-۵- چهارچوب نظری تحقیق

در این پژوهش براساس الگوهای مختلف علمی، ابتدا داده های مورد مطالعه طبقه بندی و گونه شناسی شده و براساس فرم و شمایل شناسی مورد بررسی قرار می گیرد. سپس با توجه به کاربریهای مختلف، نقش سبملها را در این پیکرکهای زنان و در نهایت می توان کاربردهای عملی آنها را مورد شناسایی قرار داد.

تا بتوان با مطالعه و دست یابی به مرز بندیهای دقیق زمانی، روند شکل گیری این اشیاء آیینی و همچنین به میزان تاثیر پذیری این پیکرکها پی برد .

۱-۶- روش تحقیق و گرد آوری اطلاعات

بصورت کلی، روش تحقیق جمع آوری اطلاعات موزه های مختلف، مانند خوزستان و موزه ملی یعنی میدانی کتابخانه ای انجام می گردد. در عین حال دست یابی به منابع اطلاعات از طریق فیش برداری، و عکاسی میدانی در موزهها و نیز منابع کتب منتشر شده می باشد .

فصل دوم

(شوش ، هفت تپه ، چغازنبیل)